

[Bo Kristensen]

fornødne lovgivning igennem, hvis det viser sig nødvendigt.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg vil starte med at takke arbejdsministeren for en afbalanceret redegørelse, også med indhold i.

Jeg vil citere et af de sidste afsnit, sådan at eventuelle misforståelser kan blive ryddet af vejen for så vidt angår mit partis holdning til disse arbejdsmarkedsretlige forhold:

»Jeg tror heller ikke, man skal være blind for, at sådan som det danske arbejdsmarked historisk har udviklet sig, bygger det på og forudsætter, at vi har et velorganiseret arbejdsmarked både på lønmodtager- og på arbejdsgiversiden. Arbejdsretten bygger på aftaler indgået mellem arbejdsmarkedets hovedorganisationer og vil ikke kunne fungere uden disses positive medvirken. Også hele vores overenskomstsystem bygger på, at overenskomsterne indgås af velorganiserede organisationer, som også efterfølgende kan garantere for overholdelsen af de indgåede overenskomster. Dette system har i det store og hele fungeret godt, og regeringen har ingen planer om at ændre ved dette.«

Det er også mit partis holdning.

Så kommer spørgsmålet om organisationsfriheden, som givetvis har med dette at gøre. Hvis vi tager vore formelle regler, hvis vi ser efter på papiret, så har organisationsfriheden det godt i Danmark. Der står i grundloven og i love og i andre regler og aftaler, det fremgår af vores domspraksis, og det fremgår af vore internationale forpligtelser, at vi har fuld organisationsfrihed herhjemme, både den positive og den negative, som arbejdsministeren var inde på.

Men når det kommer til stykket, kan vi se, at der dukker det ene eksempel efter det andet op på, at det er meget svært at leve op til dette ideal. Det er svært i Danmark, det er svært i andre lande. At vi i Danmark specielt hæfter os ved det – nå ja, vi er folketingsmedlemmer valgt i Danmark, og det er vores opgave at følge det herhjemme, men vi har jo også en høj organisationsprocent. Det har noget at gøre med, at vi har den velfærd, vi har i dag. Vi har et socialt sikkerhedsnet. Vi har et fagligt sikkerhedsnet. Så langt, så godt. Men vores høje organisationsprocent indebærer den risiko, at vi ryger over i den an-

den grøft, og at monopolerne – den ene eller den anden form for monopol – får en magtstilling, som vi må være imod.

Vi ser mange lønmodtagere komme i klemme, hvis de søger ind i andre foreninger end den veletablerede fagbevægelse. Nogle mister deres job ved det, andre har slet ikke kunnet finde ansættelse. Nogle får pålæg om at forblive i deres job uden at begive sig hen på arbejdspladsen. De får en slags judaspenge udbetalt for at blive væk for ikke at udfordre samarbejdsklimaet, for ikke at udfordre deres kolleger på arbejdspladsen. Og henvender de sig til deres organisation, har vi eksemplet fra Vanløse – med SiD-medlemmet. Han havde været medlem af SiD i 35 år, men da han gik hen til sin fagforening og fortalte dem, hvad han var udsat for, blev han nærmest sendt ud af døren med besked om ikke at vise sig igen, for han var ikke solidarisk.

Der er således tegn på, mener vi i mit parti, at den lov, vi vedtog her i folketinget i 1982 om beskyttelse mod afsked på grund af foreningsforhold, ikke er tilstrækkelig. Mit parti stemte i sin tid imod loven, fordi vi mente, at det blev en narresut. Loven bygger i meget vidt omfang på forudsætningslæren, eller hvad vi skal kalde det. Det indebærer bl.a., at hvis en arbejdsgiver ansætter en lønmodtager, som på det tidspunkt er organiseret uden for den veletablerede fagbevægelse, og han eller hun får at vide, at om nogen tid vil det nok forandre sig, så kan man ikke påberåbe sig loven.

En anden ting er, at loven kun vedrører beskyttelse mod afskedigelse, ikke beskyttelse af ansættelsen, uanset hvilket foreningsforhold man har.

Den tredje svaghed, vi interesserer os for i mit parti og følger nøje, er sanktionerne. Der kan tilkendes op til 78 ugers løn i tilfælde af uberettiget afskedigelse. Vi sagde allerede, da vi stemte imod, at det er, hvad man kan kalde en noget slatten reaktion på en overtrædelse af en frihedsrettighed, en borgerrettighed eller en menneskerettighed.

Vi er altså meget opmærksom på behovet for eventuelt at stramme denne lov op og er helt enige i det, arbejdsministeren anfører i sin redegørelse. Dette vil vi ikke lade gå i glemmebogen, vi samler så at sige til pulje.

Vurderingen af denne lov og af retstilstanden i det hele taget, det vil også sige inden